

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institudam ad cat olicarum partium: proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalatok katolikuskok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felcélős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.

Szent István király.

Jöjj népem virága, menjünk föl a hegyre; az idők, a századok föltornyosuló magaslataira! Nézd, ott áll a te apostoli királyod, szented, hősöd... Ugy áll a magyar történelem élén, mint a nemzet pátriárkája, a ki nemcsak a koronát, hanem az ekét, fűrészt, kalapácsot belevonja szentségének tulvilági fényébe. Fején Magyarország s Krisztus országának dicsősorujával... született királyunk és vezértünk ő. Mintha glóriás feje fölött az eget magasaiból törne elő a szózat: „Ime angyalomat küldöm, a ki vezessen”. Ajkairól szinte hangzik az áldás, mely boldogságot ígér, ha a jelenbe belevisszük a múltnak hitét, erkölcsét, erejét, a hit fényét... az erény termékenységet... a jellem erejét.

Nézzünk szét e szent magaslataiból... mit is látunk innét?!

Ültünk már milleniumot, fölemlgettük harcainkat s a kiállításban, mint egy diadalmenetben elleptettük a világ szeméi előtt a magyar nemzet életét és tevékenységét; de nem igen kutattuk, mi volt a harcokban ellenállásunk ereje, mi volt az 1000 éves főnállásnak titka, nem kérdeztük, honnan az ősök hazaszeretetének önzetlensége s az erény törhetetlensége? Mondjuk ki hát most: *nem 1000 éves, ha-*

nem csak 900 éves mindaz, a mi a nemzetet naggyá, életképessé s hősiessé tette.

Őshazájából hozta népünk a szabadság lángoló szeretét, *de fennmaradásának biztosítékait nem hozta el, azokat kapta a kereszténységtől; ragaszkodott a multhoz, a nemzeti hagyományok- és szokásokhoz, de a haladás vágya és ereje a keresztvitzől pezsdült föl benne. Megvolt a nemzeti lélek jó, rossz tulajdonságaival, de ápolás alá csak az 1000-dik évben fogták; ekkor támadt igazi Mózesünk, szent Istvánunk, a ki az ígért földjét nemcsak a Nebo hegyéről nézte, hanem népét oda be is vezette. Ez az új haza a szent kereszténység természetfölötti világa, a melyben a magyar a keresztény művelt népesládok tagjává lett. Új napok virradtak reá, melyek a hitre világosították és az erényre melegítették a nép szívét.*

Hazát akkor nyertünk, mikor a keresztvitz kezdte megtermékenyíteni a rögöt; akkor lett sátor helyett házunk; azóta lett drága, édes a haza, mióta szent lett s minden jelvényén a keresztény áldás szent olajeseppje reng.

Nézz végig kutató szemmel, keresztény lélek s mutass föl valamit, a mit a magyar nép nem a kereszténységnek köszön! Nem találsz! Hit, ház, haza, trón, család, műveltség, nemesség, erkölcs,

erény, dicsőség mindez a kereszténységből való.

Hazát tulajdonképp a hit adott. Nem a hit vezetett a Kárpátok szorosain át hazánk rónáira, de a hit biztosította e hazát számunkra. Volt itt előtünk sok nép; német, római, sláv; s a mint jöttek, úgy mentek; elsodorta őket az áradat. Miért nem fogózkodtak Tatra, Mátra, Fátra szikláiba; miért nem építettek sáncot az ár ellen? Az ár megjött, szorította őket s nem volt horgonyuk, melyet a bősz! árba ledobhattak volna; jött a magyar; azt is szorította a népek tengere; de volt horgonya s azt ledobta az árba; a horgony a kereszt volt s az leszegeződött a hármás bércre, azóta is ott ragyog a magyar czimerben.

Béket nekünk a hit adott régen és újabban. Elapadt volna a magyar vér pogány őseink csatáin; elszivárgott volna idegen földön nemtelen garázdálkodásban, ha nincs, a ki a vért nem a porondra önti, hanem verejtékes munkában gyöngyözteti s kamatoztatja. A kereszténység tapasztotta be a vérző nemzet sebeit, mikor a harc mestersége helyett az ipar s földművelés munkájára tanította. A kereszténység szabadította föl a török uralom alatt tespedő népünket s visszaadta bár csak kis részben azt a sok áldozatot a XVII. és XVIII. század törökverő csatáiban, mit a magyar nép

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Mint a többi gróf . . .

Nem merem eldönteni, hogy kulturát jelent-e, de tény, hogy a főváros periferiáin, a külvárosokban, a kávéházakban csillogó fényűzéssel, hogy ne mondjam: eleganciával találkozunk. A füstös lebuajok egykori klasszikus talaján magas bérpaloták emelkednek, melyeknek földszintjét a kávéház foglalja el piros-bársony karosszékkel, aranykeretes falitükrökkel és nagy bronz villamos csillárokkal.

A Raguzá-kávéház például bátran helyet foglalhatott volna a nagy-köruton, holott a Ferencváros külső szélén terült el. Ide járt egyik fiatal ügyvéd ismerősöm, ki így beszélt el az alábbi történetet:

„Törzsvendég voltam a Raguzában. Itt találkoztam ismerőseimmel, klienseimmel és a végrehajtókkal. Itt volt a rendes kártya-pártim s csak a Gondviselés különös kegye oltalmazott, hogy nem a Raguzában nősültem meg.

De ez nem tartozik a dologra. Azt nem tagadom, hogy a Raguzá társasága nagyon vegyes volt. Így például nem egyszer kerültem egy asztalhoz azzal a kliensemvel, kit a törvénytörésé miatt pénzbüntetésre ítéltek, melyet kliensem bölcs takarékoság okáért leült.

Mint hogy nekem a védői díjat pontosan megfizette, nem emelhettem óvatát a további érintkezés ellen. Mindennap kezet kellett vele fogynom s kedves egészsége után tudakozódom.

Az ilyesmi együtt jár az ügyvédi foglalkozással. És ez nem is a legbizantóbb malitium. De ne ügyvédi sérelmeket akarok szövé tenni, hanem arról a szürke bajuszu, szelid, kék szemű öreg arról akarok beszélni, ki mindennap pontosan megjelent a kávéházban olyan cilinderrel a felén, mely több vasalót, mint vihart láthatott s amelynek formája már rég eltűnt a kalapos-boltok kirakatából.

Különbön minden egyes ruhadarabja letűnt divatot hívott az emlékezetbe. Maga az egész ember oly jelentéktelennek tetszett, hogy tudomást se vetünk volna róla ha az egyik öreg pincér nem szólította volna következetesen „gróf ur”-nak.

A pincér megszólításában természetesen egyszerű pincérszemeletiséget láttunk. A pincerek nem nagy kiméletet tanusítanak olyan vendéggel szemben, ki hiányosan öltözködik s a költségtől tartózkodik.

A mi szürke emberünk pedig feltűnően szerényen költött. Az ebédutáni s az uzsonnákéven kívül soha sem rendelt egyebet.

A nevére természetesen nem voltak kíváncsiak, de az feltűnt, hogy folyton az angol képes újságokat bujta.

Meg mertünk volna esküdni (talán fogadni is), hogy nem tud angolul. De ezzel se sokat törődünk. Ha véletlenül közel ült hozzánk, egy kis apróbb gunyolódást igyekeztünk elhelyezni. Arra a kérdésre: hogy vagy? következetesen azt felelte mindenki:

— Szegényen, mint a többi gróf.

Észre vetük, hogy a szürke ember maga is

mulat ezen a megjegyzésen. Szelid, kék szemű mosolygott s ajka közül kicsillant egy aranyfog.

Ugyan hol vehette ezt az aranyfogot ez az ur? Ezt a kérdést többször vetette fel a társaság. Mert kiszámítottuk, hogy az aranyfog legalább száz forintba kerülhetett. Végre is abban állapodtunk meg, hogy bizonyosan örökölte valamelyik vagyonos rokonától.

Igy télt el néhány esztendő. De az idő nem vitt bennünket közelebb az aranyfog, szürke urhoz. Ruhájának abszolút divattalansága választalat vont közénk. Nota bene mindnyájan kipróbált demokraták voltunk.

Végre megtört a jég, vagyis a válaszfal. Egy csattanós incidens adta meg az aprópót. A szürke ur pofonütött egy biztosítási ügynököt. Szabályosan, kifogástalanul adta a pofont. Ugy, ahogy grand seigneur-ök pofoznak.

De az ok még a pofonnál is jobban bámulatba ejtett bennünket. A legnemesebb értelemben vett lovagiaság csiholta ki a „gróf urból” a testi bántalmazást, a minősített becsületértést.

A pofont kapott ügynök, kit Martók Bélának hittak, a kasziroskisasszonnyal illetlenkedett. Egy gyanúsító megjegyzést dobott oda, olyat, a minőt a kasziroskisasszony máskor is hallhatott.

A pofon mindig a helyi szenzáció érdekességével lép fel. Mi is két napig a pofon hatása alatt állottunk Széles alapon, behatóan tárgyaltuk.

Először a kasziroskisasszonyt hallgattuk ki. Valami olyast sejtettünk ugyanis, hogy ennek a festett haju kávéházi nimfának érzesbeli vonatkozásai vannak a szürke urral.

A kasziroskisasszony méltatlankodva utasította vissza az inszinuációt.

Mai lapunk 4 oldal.

00000463

a keresztény nyugatért hozott háromszáz éven át.

Műveltséget, eszményeket nekünk a hit adott. Az építette templomainkat és iskoláinkat, az közölte velünk a műveltebb nyugat szellemi kincsait. Magyarország régtől fogva az a hely, melyen a nyugat s a kelet találkozik s ez is, az is foglal; itt van a vízvonal, melynek egyik lejtőjén az európai haladás fejlődik, másikon az ázsiai télettség vesztegel. Mi lesz a magyar nép sorsa, ha nem Róma, hanem Konstantinápoly vonza; ha nem II. Szilveszter pápa, hanem a bizanci császár küld szent Istvánnak koronát? Mi is az adunai népek késő ébredését várhattuk volna; így pedig a műveltség kizáró határait Erdély mögé vetettük; műveltségünket biztosította római kereszténységünk. Valamint más népeket, úgy minket is kiemelt a megtestesült Istennek kegyelme és hatalma a legmélyebb vallási, erkölcsi értelmű zűrzavarból; szívet adott nekünk, felebarátot mutatott az emberben, kiben üldöztük és gyűlöltük ellenségünket; feleséget, gyermeket adott nekünk, kiket addig csak jószág-számba vett; igazságra tanított, melyről lemondunk; erkölcsre, tiszta életre, melyet lehetetlenségnek néztünk. Honnan szereztük világos és általános erkölcsi ismereteinket s honnan az igazi fölvilágosultságot, a jóakaratu nézeteket, a valódi házi élvezeteket, az egyéni biztonságot? ki építette házaikat, ki alapította városainkat, ki csinált nekünk utakat, ki adta a tizparanosolatot, ki ismertette meg az illetet és tisztességet? Mindezt a kereszténység tette.

S hogy a mit tett, azt az idők árja le ne mossa s a mit plántált, azt a népek viharja ki ne szakítsa, *összeforrasztotta maga-magát a nemzet életével*; királyokat adott nekünk, a kik szentek, koronát adott a mely szent korona, hogy mikor nagy királyaink sirjait keressük, oltárokhoz járuljunk s mikor nemzeti ünnepet

ülünk, istentiszteletet tartunk s mikor a koronára emlékezünk, a szentek aureolája jusson eszünkbe. Minden, a mi szent, nemzeti lett s minden, a mi nemzeti, szent lett. S mikor megkeresztelt minket apostolai, szent Adalbert és szent István által az Ur, keresztanyául a mi szent királyunk magát a boldogságos Szűzet jelölte ki, legyen az a nemzet anyja, oltalmazója és patrónája; azontul a magyar zászlón a szent Szűz képe lengett s szent István, László, Imre, szent Erzsébet, Margit, Jolánta, Kinga, az Árpádház dicső szentjei lebegtek a zászló körül s lelkesítették a nemzetet dicsőséges 900 éves harcaiban.

Korona, apostoli király. trón, haza, zászló, hősiesség, történelem s annak nagy alakjai: a kereszténység. Odatűzte jelét koronánkra, beleveste cimereinkbe; a királyi palástba beleszötte profétáit, angyalait; történelmünkbe lehelte lelkét; még az énekünk is bánatos vágyódással lett első szent királyunk után: „Hol vagy István király? Ereklyénk a Szent Jobb lett, a honalapító, koronászszerző, apostoli Király jobbja, az ő műve áll s él közöttünk; az ő karja jobbja van velünk . . .

Vajjon elszakadhatunk-e e szent emlékektől, e koronától, tróntól, hazától?

Vajjon a teremtő emlékei-e ezek nekünk, mely alatt erőtlenné, letűnt mult pihen? Nem! Nem halvány emlékezet gyánant tükröződnek vissza a régi keresztény Magyarország eszményképei lelkünkben, hanem a lelkesülés, az együttérzés villamos folyama árad belőlük szívünkbe. Az a mult bennünk jelen. Az az emlék, beuntunk valóság. Hitünkben, lelkesedésünkben testet ölt, küzd, járul, dolgozik tovább.

A szent korona keresztjét tovább ne görbítsük! A Szent Jobb műveit ádáz kézzel le ne törjük! Hanem hálás kegyelettel a dicsőséges mult — és rendíthetetlen bizalommal a még dicsőbbnek hitt jövő iránt, *telve életkedvel, telve alkotási vágygyal haladjunk előre, hogy a világot s enyészelt le-*

gyöző erő, a szent kereszténység továbbra is oly népet állítson síkra, mely győzni, fejlődni, boldogulni képes.

Jöjj népem virága, menjünk föl a hegyre . . .

Dr. Prohászka Ottokár.

A készülő adóreform.

Négy hónap mult el azóta, hogy ez a kormány a lehető legbelterjessebb munkaprogrammot hozván magával, azon a sokáig emlékeztetes napon kitűzött pályáján megindult. Ez idő a négy hónap, ha még oly rövid is, nem tűnt el nyomtalanul, lényeges és nagy eredmények nélkül. Elég csak a különbséget mutatni, ami azelőtt volt s ami most van s figyelni a megváltozott hangra, amivel most már a készülő reformokat tárgyalják olyan oldalról is, hol a kételkedést természetesnek, a szuverén lenézést magától értetődőnek kellene tartanunk.

Pedig a kormány nem változott személyileg sem, célja sem, kitűzött programja sem. Mi változott hát meg? Az változott csak, hogy most már látva a nemcsak programot adó, hanem a szó igaz és való értelmében dolgozó kormányt is, a legpozitívabban kételkedésnek is számolni kellett azzal a hatalommal, ami ebben a munkában lakik. Számolni kellett azzal a ténnyel, hogy ime nemcsak a hatalom lesz az övök, hanem a munka is.

S bár a törvényhozás munkája szünetel, az előkészítő, az alkotó munka szakadatlanul és lankadatlanul tart tovább. Wekerle nincsen szabadságon. Neki jutott a munka oroszláncra, az ő tárcája az, melynek keretében a legnagyobb és a legszükségesebb alkotások várják a megvalósítást. A jövő évi költségvetés, mely a mint hírlik, máris befejezéshez közel. A kiegyezési tárgyalások anyagának teljes előkészítése, mely amint tudjuk szoros kapcsolatban van az önálló vámszerződés és a készíthetése felvételének kérdésével. És most folynak a miniszterelnök kezdeményezésére és jelenlétében azok az ankétok és tanácskozások, melyeknek célja a nehéz hely

— Kérem, sohse beszéltem vele. Különbösen szoktam olyan kopott urakkal kikezdeni.

Ezt elfogadtuk, de ez még rejtélyesebbé tette az esetet.

— Honnan ütött belé — kérdeztük — az a nagy lovagiaság? Egy olyan emberbe, aki két krajcár borraivalót ad? Aki tizesztendősi cilindert visel? Aki eltűri, hogy gróf urnak csufolják?

Mentül jobban igyekeztünk kideríteni az esetet, annál rejtélyesebbé vált. Lélektanunk teljesen csődöt mondott s egy fiatal, prakszis nélkül szükkülő orvos hajlandó volt azt a kalandos magyarázatot adni, hogy a mi szürke emberünk bolond.

— Olyan csendes bolond, — mondotta — aki csak ritkán dühöng.

Eközben a felpofozott ügynök engem bizott meg, hogy emeljek panaszt az ellen az ember ellen, ki őt oly mélyen megsértette ugynevezett becsületében.

— Tudja a nevét? — kérdeztem.

— Tudja a fene.

— A lakását?

— Azt még kevésbé.

— No hát — mondtam — ezt tudja meg. Addig nem emelhetünk panaszt.

Alig távozott irodámból az ügynök, mikor belép hozzám egyik előkelő, nagynevű ügyvéd: Jölgég, Baranyay Bódog. Így kezdte:

— Kedves kartárs, egy szívességre akarom kérni gróf Mollis Imre ur megbízásából, akit ön, úgy tudom, jól ismer.

— Nincs szerencsém, mondtam.

— Mégis a gróf ur önt mondta, hogy ön mindennap találkozik vele a Raguzá-kávéházban.

— Lehet.

— A gróf urnak egy kis kellemetlen kalandja volt tegnapielőtt.

— Ah!

— Igen, kénytelen volt egy urat pofonítani.

— Izgatottan ugrottam fel.

— Ah! Az az ur Mollis gróf.

— Igen.

— Bizonyos ön abban?

— Kliensem. En vagyok a vagyon tömeg-gondnoka. A gróf ur egyik vejenek adósságai miatt kénytelen volt csődöt kérni maga ellen s noha az aktívák . . . De ez nem érdekli önt.

— Sőt!

— Nos, a gróf ur elhatározta, hogy három esztendeig nem költ többet, mint amennyit azelőtt egy hónapig költött. Még három hónap van hátra s a vagyon, mely elég tekintélyes, megszabadul minden adósságtól.

Képzhető, hogy milyen érdekléssel hallgattam. Egy perc alatt eszembe jutott, hogy mennyi előkelő vonásra bukkantam én ennél a derék embernél, mióta ismerem. De persze, akinek olyan rozsz cilindere van . . .

Szóval, a megbízásom abból állott, hogy kártalanítsam az ügynököt a szenvedett sérelemért. Vigan bonyolítottam le a kiegyezési ügyletet. Háromszáz forintba került a grófnak . . .

Másnap délután ott ült ismét a kávéházban az angol újsággal kezében. Tiszteletteljesen közeltem:

— Hogy méltóztatik lenni gróf ur?

— Hát csak úgy, mint a többi gróf . . .

Zöldi Márton.

RÉTAY ÉS BENEDEK

Oltárépítő és templomberendezési műintézete, egyházi szerek és zászlok gyára, elvállal templomok teljes berendezését, felszerelését, kifestését és kikövezését.

BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 59. SZ.

zetben levő kisipar föllendítése s az új keresetforrások megújítása. S ami ezzel szervesen összefügg, az adóterhek aránylagosabb és igazságosabb elosztása. Vagyis az oly égető és oly régen sürgetett adóreform.

Nagy horderejű egytől-egyig. De talán ez a legutóbbi az, hol a legtöbb a simítani és javítani való. Ez a kérdés az, mely évtizedek óta szívósan napirenden már valósággal speciális magyar fájdalomná nőtte ki magát.

Ezt a magyar fájdalmat nem mondhatjuk alaptalannak, bár azt se lehet mondani, hogy ami adórendszerünk rosszabb, vagy maradiabb volna az európai adórendszerek nagy többségénél. Sok a lelkiismeretes és jó alkotás benne, de mégis nagyon sok nehéz, szinte megoldhatatlan kérdése van, mely komplikálja és lényegesen megnehezíti egy igazi, minden érdeket egyenlően kielégítő adóreform készítését.

Hogy csak egyet, a legáltalánosabbat említsük: mily fontos, mily nehéz és érzékenységenél fogva mennyi gondot okozó kérdés a fokozatos adókulcs, a progresszív keresztülvitele egész adórendszerünkben. Tudjuk, hogy a mi adórendszerünk a realadók rendszere, melyben az adóalap a hozadék. És ép a hozadéki adók azok, melyeknél a progressziót a pénzügyi tudomány a legnehezebben, vagy éppen nem tartja keresztülvihetőnek. Poroszországban például a legutóbbi adóreform alkalmával ép e miatt hozták be az általános jövedelmi adót fokozatos adóskálával. Ezt Poroszország, mint tulajdoni részben iparos állam megtehetette. Nálunk, agrár államban, szinte elháríthatatlan nehézségbe ütköznek ez s még mindig kétsége maradna: vajjon ezzel keletkeznének-e kiáltó aránytalanságok s javulnának-e a megterhelt állapotok? Mert a jövedelmi adó nem a hozadék, hanem a beváltás alapján elíteltetve ki, tág tere nyílnék a jövedelem eltitkolásának. S mivel e kis jövedelmet majdnem lehetetlen eltitkolni, a nagyokat pedig igen könnyű, természetes dolog, hogy az adóterhek aránytalan százeleka sulyosodniék a kis jövedelemre s ott volnának, talán még ott sem, a honnan indultunk.

Ez csak egy futólagos példa, csepp a tengerből. Számptalan szó fut itt össze az adóreform dolgában és milliók érdekei. Nem is csoda, ha nehéz az egyetértés, az igazságtézés. És ha ez mégis van, a fokozatos adózás elve keresztül megy egész adórendszerünkön, ez még mindig csak keret, amelyben meghúzódhatnak, beleilleszhetnek az adónemek. És itt ezekben megint mennyi újból az eldöntendő kérdés. A mostani kontingentált földadó, a különösen II-ik osztályában tarthatatlan kereseti adó, az aránytalan ház- és béradó és még a többiek is mind-mind tatarozásra vagy egészben való újjáépítésre várnak.

De meg lehetünk nyugodva. A kérdés most avatott kezekbe jutott. A magyar gazdasági helyzet oly ismerőjének kezében, ki nem rég éppen egy nagy és sulyos adógonddal könnyített a magyar népnek. Mikor kormányra lépett, első gondoljai közt volt az évek óta húzódo törvénykivülség miatt csaknem háromszorosra felfeszelt hátralékos adóknak minél könnyebbé és elviselhetőbbé tétele. Ez irányban kiadott rendelkezését mindnyájan ismerjük. S hogy okos, méltányos volt, mutatja az, hogy panasz többé nem hangzik.

S most, hogy a régen vajdó adóreform az ő keze és munkája körébe jutott, jó okunk lehet a legjobbat remélni.

UJDONSÁGOK.

— **Szent István király ünnepe.** Az első magyar király emlékét a régi tradíciókhoz híven kegyeletes ünneppel üli meg városunk. A székesegyházban ünnepi istentisztelet lesz, a melyet megelőzőleg a szent király fejerekléjét processzióban fogják körülhordani a város utcáin. A 8 órákor kezdődő processzió után ünnepi szent beszéd lesz, a melynek megtartására megyéspüspökünk dr. Rott Nándor cs. és kir. udvari káplánt, az Augustineum igazgatóját kérte fel. A szent beszédet szentmise követi, a melyet a megyéspüspök celebrál.

— **A király születésnapja.** Akor az enze hangjai, harangzúgás adta tudtára ma reggel Székesfehérvár lakosságának, hogy a magyar királynak ma ünnepe van. Az öszfűrtű aggastyán, kinek homlokát Szent István király koronája érintette, születésének hetvenhatodik évfordulóját ünnepli ma. Az ő ünnepe ünnepe egyszersmind minden magyar embernek, a kinek szívében a jog, törvény tisztelete él, a ki a mi édes magyar hazánk boldogulását a mult erős szikláján felépítve óhajtja, a ki lelkesedni tud a keresztény Magyarország jövőjeért. Ezért szállt fel ma imánk az egek Urához, kérve nagy szent nevét, hogy bölcseségének sugára világítsa meg ösz királyunk lelkét, hogy hazánk boldogulására még soká éljen.

Ma reggel 7 órákor tábori mise volt a Vásártéren, a melyen a katonaság testületileg vett részt s a honvédeknek egyházi énekek előadásával tette ünneplésesebbé azt. A szent misét *Szvet Ferenc* pápai káplán püspöki titkár végezte. Kilenc órákor pedig dr. *Prohászka Ottokár* megyéspüspök a székesegyházban celebrált fényes segédlettel ünnepléses szent misét, a melyen a polgári hatóságok fejei vettek részt. Délben a megyés püspök diszében adott, a melyre a katonaság és a világi hatóságok fejei voltak hivatalosak.

— **Családi öröm.** Távirati uton értesülünk arról a mindnyájunkat ószinte örömmel eltöltő hírről, hogy Erzsébet Amália kir. hercegnő, Lichtenstein Alajos herceg, uhlánus kapitány neje tegnap Fraunthalban Steierországban fiú gyermeket szült. Két év óta lakik városunkban a kir. herceggasszony s ez alatt az idő alatt városunk lakossága részéről csak szeretet és ószinte szympathia kísérte minden lépését. Hiszen ha valaki, ő megtalálta az utját annak, hogy miként hódíthatja meg a szíveket, mindenkit tisztelettel eltöltő egyéniségével, nemes, áldozatokban bővelkedő jóságos lelkével. Nincs Fehérvárott senki, a ki őt ne ismerné s nincs, a ki tiszteletet ne érezne iránta s hercegi férje iránt, kik mindketten az igazi, ószinte vallásossággal, nagylelkű jötevással s egymás szeretetével mutatnak jó példát mindennek. Most, a mikor a Mindenható megáldotta házasságukat s anyai aggodalom s nem alaptalan félelem után — hiszen a kir. herceggasszony első szülése szerencsétlen volt — egészséges gyermeknek adott életet, az ő örömük mindnyájunk öröme s szívesen kívánunk úgy az édesanyának,

valamint az újszülött csecsemőnek is hosszú, boldog életet.

— **Füri vadászat.** Folyó hó 13-án, 14, 15 és 16-án vadászat volt gróf Zichy Jenő szentiváni birtokán. Maga a házigazda még mindig tartó gyengélkedése miatt a vadászaton nem vett részt. Terítékre került 582 darab fűrj. A vadászaton résztvettek: Boda Sándor, báró Jeszenszky László, báró Jeszenszky Sándor, Kenessey Gyula, Makkfalvy Géza, Scherer Kamill, gróf Zichy Rafael, gróf Zichy Ödön és Vértessy József.

— **Hymen.** Walper Dezső sárkereszturi jegyző ma tartotta esküvőjét Babay Etelka kisaszszonnyal, Babay Dezső sárkeresztusi jegyző bájos leányával. Az egybekelés polgári része Sárkeresztesen folyt le, míg az egyházi esküvés a magyaralmási r. kath. templomban történt.

— **Meszlény Lajos emlékezete.** A függetlenségi párt egyik legnépszerűbb alakjának, Meszlény Lajosnak emlékének megható ünnepet készül rendezni a kegyelet. Négy esztendővel ezelőtt, aug. 22-én hunyt el Meszlény s akkor Lukács Gyula országgy. képviselő lelkes beszédében szót a párt kitűnő tagjáról. Többek között ezeket mondta: „Eltávoztál közülünk, akik a függetlenségi eszméért folytatjuk a harcot tovább, de ha majd eszméink diadalmaskodni fognak, akkor elhozzuk a piros székfűt s letesszük ide sírhalmadra.

Négy esztendő alatt átalakult a politika mezeje. Amit egykor alig lehetett volna reményleni, hogy t. i. a függetlenségi párt eszméinek diadalánál ülhet ünnepet — bekövetkezett. A függetlenségi párt ma az ország óriási többségének óhaja folytán a parlamenti pártok fölé emelkedett. Erről emlékeztek meg most a boldogult Meszlény Lajos jóbarátai és tisztelői. Nemrég felhívást bocsátottak szét, hogy a kegyelet ünnepeit Meszlény Lajos emlékéhez s a függetlenségi párt méltóságához képest újjék meg s vigyék el a piros székfűt, Meszlény Lajos kedves virágát, annak sírhalmára. Az eszmét magavévá tette a függetlenségi párt, amelynek elnöke, dr. Saára Gyula tegnap gyűlésre hívta egybe a párt választmányát, amely egyhangú lelkesedéssel tette magavévá a szép eszmét. A piros székfűből készülő díszes koszorú költségeit közadakozásból gyűjtötték össze s szerdán, Meszlény halálának évfordulóján, egy nagyobb társaság kocsikon megy ki Velence s ott elhelyezik a koszorút, amely alkalommal dr. Saára Gyula, a függetlenségi párt elnöke tart beszédet. A megyei függetlenségi párt — a mint halljuk — szintén csatlakozik a kegyeletes mozgalomhoz.

— **Az új katekizmus.** A legközelebbi püspöki körlevél megjelenése illetékes helyről nyert kegyes felbatalmázás folytán tudomására hozzuk az egyházmegye lelkészkező papságának, hogy megyés Püspök Ur. Óméltósága a Szent István Tarsulat kiadásában megjelent új Elemi és Kis Katekizmus használatát az egyházmegye területén levő iskolákban már a jelen iskolai évre engedélyezte.

— **Adomány.** Horváth Imréné urasszony, Horváth Imre vasuti hivatalnok neje a székesegyház főoltára részére egy gyönyörű terítőt ajánlkozott. A szép tett önmagában hordja dicséretét.

— **Halálozás.** A városunkban grasszáló hasifusz, a mely annyira reményteljes életet öltött már ki, s a mely anyiai életéért tartja rettegésben a hozzátartozókat, ma ismét elragadott egy ifjú életet. Lanzeritsch Elemér, Lanzeritsch Antal tanító kedves és sok szép reményre jogosító fiacskája, a ki ez idén szép eredménnyel végezte a főgimnázium I. osztályát, ma reggel hosszú, kínos szenvedés után elhunyt. A mélyen lecsüjtött szülők fájdalmában általános részvet osztozik. A temetés holnap d. u. 4 órákor lesz az Ósz-utcából.

Több oldali felszólításra van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy hetenkint csütörtök, péntek, szombat és vasárnap a felvételeket személyesen eszközlöm. Szigeti és Társa fényképész, Székesfehérvár. Kossuth-utca 9. sz.

— **Felvételek az árvaházba.** Az árvaházi igazgatótanács a tegnap délelőtti tartott ülésén ejtette meg az árvaházban üresedben levő hat helyre a felvételeit. Az ülésen Havranek József polgármester előnközt. Jelen voltak: Tóth István főjegyző, dr. Bierbauer Viktor tisztí főorvos, Szei- vald András közgyám, valamint Id. Almásy Ferenc, dr. Czapary László, dr. Fanta Adolf és K. Horváth István tagok. Az ülés a következő kis gyermekeket vette fel az árvaházba: Háden József, Rivnyák István, Szűts Ferenc, Pinke Mária, Kis Mária, Helmstreit Julia, Horváth Katalin és Szűts Mária.

— **Hymen.** Kenessey József földbirtokos eljegyezte Tanay Irén kisasszonyt Siómaroson.

— **Dalosaink Nagykanizsán.** Tudvalevő dolog, hogy a Nagykanizsán Szent István napján megtartandó országos dalversenyen a helybeli déli vasuti műhely dalárdaja is részt fog venni. A déli vasuti dalárda tagjai ma reggel utaztak a Nagykanizsára, míg a többi helybeli dalegyesületek testületleg fogják magukat képviseltetni. A verseny nyertesei között a díjakat gróf Zichy Aladár, Ö Felsége körüli minster fogja kiosztani.

— **A sóskúti katonai affér.** R. K. vadász-hadnagy ügye nagy port vert országzszerre. Az igazság érdekében megjegyezzük, hogy a hadnagy csak az ismételt és szemébe mondott s felszólítására vissza nem vont szóbeli inzultusok után használta fegyverét. Feléje sújtott Reichard József segédjegyzőnek s mivel az hírtelen lebukott, a vágás a fejét érte, a mely után azonban a hadnagy nem szaladt el, mint jelezve volt. Hogy a hadnagy csak a ránézve kötelező katonai szabályok szerint járt el, abból is következik, hogy a kiküldött katonai vizsgálóbizottság eljárásában nem talált büntetendő cselekményt.

— **Vihar.** Tegnap és különösen ma éjjel heves vihar vonult át környékünkön. Tegnap éjjel Klökner József könyvkereskedő szőlőhegyi hájlekába beittott a villám, kárt ugyan nem, de érthető riadalmat okozott a künn lakó tulajdonos családjában. Ez éjjel különösen a Balaton mentén vonult át iztórtatos géjvihar. Reggelre a part mentén Kajártól Siótokig arasznyal magasabb volt a jég. A Balaton háborgása iztórtatosan fontos volt. Nálunk kevés jég kísérteben nagy eső volt s a városban az Ösz-utcában ütött le a villám, anélkül azonban, hogy kárt tett volna.

— **Helyreigazítás.** A verebi jótékony ünnepély alkalmával Verebi Végh János ur, nem — mint tévesen jelezve volt — 3, hanem 63 koronát fizetett felül s Gyurkovich Gyula ur 5 koronát küldött a jelzett jótékony célra.

— **Uj zongorahangoló.** Novák József fővárosi koncert zongorahangoló városunkban letelepedett s elvállal normális áron zongorahangolások helyben és vidéken. Novákok, ki budapesti tartózkodása alatt több elsőrangú zongoraművész zongoráit hangolta s szakértelmével s ügyességével a legkényesebb igényeknek képes megfelelni, zeneértő közönségünknek figyelmébe a legmelegebben ajánljuk. Lakása Budai-út 7. sz. a. van.

— **Sertésvész Székesfehérvárott.** Lapunk előző számában megirtuk, hogy Székesfehérvár területén a sertésvész fellépett. Ez ügyben Simon Sándor rendőralkapitány, mint főkapitány helyettes, a következő hirdetményt teszi közzé:

„Székesfehérvár 3. kir. város rendőrfőkapitánya, mint I-ső fokú állategészségügyi hatóság, ezennel közhírré teszem, hogy helyben folyó hó 14-én a szörványos sertésvész betegség állatorvosilag megállapított.

Ezen betegség elfojtása érdekében szükségesnek látom felhívni a házi állatok birtokosait, pásztorokat, gyepmestert, mészárosokat, vágatási biztosokat és mindazokat, kik házi állatok gondozásával vannak megbizva, hogy a birtokukban levő, illetőleg a gondozásuk alatt álló sertéseknek belső megbetegedését, vagy elhullását ezen hatóságnak az 1888. évi VII. t. cikk 23. §-a értelmében azonnal, annál is inkább jelentsék be, mert ennek elmulasztása esetén a 154. §-g) pontja alapján 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén megfelelő elzárással fognak büntettetni, sőt: azon esetre, ha a beteg, vagy betegyanus állat kiirtása válik szükségessé, a hivatkozott törvény 110. §-a alapján netáni kártalanítási igényüket is elvesztik.

A legszigorubb büntetés terhe alatt tilos tehát sertéshullákat árkokba, folyókba, patakokba stb. bedobni, avagy a cigányoknak közfogyaszásra átadni.

Értesitem továbbá az érdekelt t. közönséget, hogy a heti és országos sertésvásár további intézkedésig betiltatott, minélfogva sertéseket csak azonnali leszurásra hatósági egedélylyel, tengelyen vagy vasuton szabad a városba szállítani. Egyébkényt sertéseknek be- vagy kiszállítására vagy a városon áthajtása tilos.

Megtiltom ennélfogva azt az eddigi szabálytalan gyakorlatot is, hogy a sorompóknál, de különösen a csikvári sorompónál sertés-eladások és vételek eszközöltessenek.

— **Férfi női ruhában.** Domaniczky Lajos Simor-utcai lakos asztalossegéd a napokban női ruhába öltözve épen nem nőhöz illő magaviseletet tanusított a Simor-utcában, aminek azután az lett a vége, hogy az arra cirkáló rendőr be- kisérte a városházára. Simon Sándor rendőr alkapitány Domaniczky Lajost 20 korona pénzbüntetésre, meg nem fizetés esetén 1 napi rendőri elzárásra ítélte.

— **ÜZLETÁTVÉTEL.** Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség, ugyszinte jóakaróim és jóbarátaim szives tudomására hozni, hogy Devecsery Mihály sas-utcai 32 év óta fennálló borbély- és fodrász-üzletét, melyben hét év óta, mint segéd működök, a volt tulajdonosnak az üzlettel való visszavonulása folytán átvettem. Üzletemet a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg újjalakítottam. Amidőn ezt a n. é. közönség b. tudomására hozom, kérem irántam eddig tanusított szives jóindulatát továbbra is fentartani. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, *Barbély Béla* borbély és fodrász.

— **Kis gyermek halála.** Sárkeszről írják lapunknak: Molnár István ottani lakos 4 éves fiacskája több hasonlókori gyermekkel együtt játszadozott házuk udvarán. A kis Molnár fiu játék közben felállott a nyitott kut kámvájára, ahonnan azonban egyensúlyt veszítve kútba esett. A gyermekek segélykiáltásaira elősiető házbellek azonnal a mentéshez fogtak, egyikük le is ereszkedett a kútba, de onnan már csak a kis gyermek holtestét lehetett kimenteni.

— **Megbüntetett kofák.** A városi piaci szabályrendelet tulvalevőleg tiltja, hogy viszont-elárusítók 8 óra előtt a piacon bármit vásárolhassanak. Ezt a tilalmat szegtek meg Lencsés Jánosné, Magyar Jánosné, Papp Ferencné kofasszonyok és Fischer József sófoki mészáros. Simon Sándor rendőralkapitány Lencsésné és Magyarét 4-4, Papp Ferencét 10, Fischer József mészárosát pedig 8 korona pénzbüntetésre, illetve a megfelelő rendőri elzárásra ítélte.

— **Tűz a vidéken.** A napokban tűz volt Sárégresen, ahol Lajos Imre földművesgazda udvarán a sertésólak szalmatetőzete gyuladt ki. A tűz oly rohamosan terjedt el, hogy az ólban levő három darab hizót sem lehetett megmenteni, azok is a lángok martalékává lettek. A tűz folytán a szomszédos laképületben is jelentékeny kár esett. A megejtett tűzrendőri vizsgálat megállapította, hogy a tűz gyermekeknek gyufával való játékából keletkezett. A kár körülbelül 500 korona. Biztosítva nem volt.

— **Kifogott hulla.** Százhalombatta község határában a napokban egy 40—45 évesnek látszó férfi holtestét fogták ki a Dunából. A hullán kék nadrág és fehér vászonkabát volt. Ruházata után itélve az illető az iparosostályhoz tartozónak látszik. Kiletét ezidőig nem sikerült megállapítani.

Anyakönyvi statisztika

1906. augusztus hó 11-től augusztus hó 18-ig.

I. Születés.

Született: 13 törvényes fiú, 14 leány; törvénytelen fiú: 0, leány: 0; halva született törvényes fiú: 0; leány: 0 törvénytelen fiú 0; leány 0. — Összesen: 27.

II. Halálozás.

Elhalt: 8 fi, 13 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiú: 2, leány: 4; törvénytelen fiú: 0, leány 0; 7 éven felüli fi: 6, nő: 9. — Összesen: 21.

E szerint a születés a halálozást 6-tal mulja felül.
Elhaltak: Ivanits Ferenc, r. k. 19 éves Öreghegy 9 sz. — Varga József r. k. béres 57 éves Szent Gy. kórház. — Özv. Lunger Bernátné, Ehrenthal Julia izr. 70 éves Szt. Gy. kórház. — Öz. Mayer Péterné, Dán Borbála r. k. 70 éves Deák Ferenc-u. 11 sz. — Vager Mária r. k. 2 napos, Sörpince-u. 36 sz. — Hedrik József r. k. 3 hónapos Felső-királysor 28 sz. — özv. Elbert Ferencné, Schieder Mária r. k. 50 éves Szt. Gy. kórház. — Berger Ilona, izr. 14 hónapos Alsó-királysor 6 sz. — Vinczai Julianna r. k. 19 éves Jancsárkúti dülő. — Kálmán Mihály r. k. 3 és fél óras Öreg-u. 28 sz. — Csáder János r. k. napszamos 44 éves Lépcső-u. 2 sz. — Disznósi Istvánné, Kenyeres Zsófia ev. ref. 52 éves Szechenyi-u. 1 sz. — Virág Julianna r. k. 11 éves Rác-u. 23 sz. — özv. Liszi Györgyné, Galambos Anna r. k. 64 éves Gőzmalom-u. 3 sz. — Böhn Alajos r. k. önálló kefekötő 60 éves Bank-u. 6 sz. — Nyikos Julianna r. k. 1 hónapos Csutura-u. 3 sz. — Kusza Jánosné, Hajduvits Anna r. k. 35 éves Szt. Gy. k. — Kovács József r. k. szabósegéd 50 éves Szt. Gy. k. — Mayer Lajos r. k. önálló mészoló 48 éves Szt. Gy. k. — Tóth Mária r. k. 18 éves Megyházter 13 sz. — Somogyi Erzsébet r. k. 16 napos Bikasziget.

VÁSZN-ÁRUHÁZ MEGNYITÁS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint Székesfehérvárott, a Barátok épületében (azelőtt Özv. Hanel Antalné-féle üzlethelyiség) egy a mai kor igényeinek megfelelő

Vászn-üzletet

nyitottam, taktáron tartok nagy választékban elsőrendű Szepességi, Liptószentmiklósi és Rózsahegy-i vásznak és sifonokat, Damask ágy- és asztalneműk, kavés terikek, fehér és színes lászon-zsebkendők, törülközők, törülkendő, kanavásznak, pique, zsinoros atlasz és jól mosható divatos színes parget, egy a legfinomabb ing- és bluz-zefreket. Továbbá dúis választék ágy- és asztalterítőkől, ablakfüggönyök, szőnyegek, házilag készült paplanok, matrac-szővetek és roletta-vásznakban.

Menyasszonyi, gyermek-, csecsemő-kelengyék és uri fehérműek a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig készítettnek.

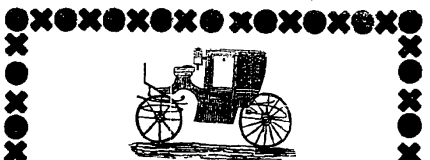
Elsőrangú összeköttetésem következtében azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nagyra-becsült vevőimnek mindenkor a legjobb, legfrissebb árut a legelőnyösebb árban számíthatom. Vállalatomat szives jóindulatukba ajánlván

Kiváló tisztelettel

Sövegjártó Jánosné,

törvénszerűleg bejegyzett cégtulajdonos.

Ugyanitt egy tanuló felvétetik.

KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES

üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.

Raktárt tartok mindennemű ruganyos hintókból és különböző üzleti kocsikból. Javításokat a leggyorsabban és jutányos árban készítek.

Hirtling Pál kocsigyártó,

Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.